

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา สำหรับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา สำหรับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา สำหรับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษา กับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 63 คน ผลปรากฏดังตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	36	57.14
	หญิง	27	42.86
	รวม	63	100
อายุ	35 - 40 ปี	7	11.11
	41 - 45 ปี	20	31.75
	46 - 50 ปี	31	49.20
	51 - 55 ปี	5	7.94
	รวม	63	100
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	11-15 ปี	24	38.09
	16-20 ปี	30	47.62
	21-25 ปี	9	14.29
	รวม	63	100
	ตำแหน่ง	ผู้บริหาร	16
ครู		47	74.60
รวม		63	100

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.14 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 42.86 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุพบว่า มากที่สุดอายุ 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมา อายุ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.75 น้อยที่สุดอายุ 51-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.94 จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานมากที่สุดอายุงาน 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.62 รองลงมาอายุงาน 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.09 น้อยที่สุดอายุงาน 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.29 และแยกตามตำแหน่งเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 74.00 ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 25.40

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษา		
1. ไม่มีเอกสารในการศึกษาหาความรู้	19	30.16
2. มีงานธุรการประจำมาก	15	23.81
3. ขาดความรู้และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่	11	17.46
4. ขาดงบประมาณในการส่งเสริมบุคลากร	8	12.70
5. ขาดการจัดระบบบริหารงาน	6	9.52
6. ขาดข่าวสารสนเทศ	4	6.35
รวม	63	100
ปัญหาการบริหารงานวิชาการ		
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	23	36.51
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	14	22.22
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	12	19.05
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	6	9.52
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	5	7.94
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3	4.76
รวม	63	100
ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ		
1. การจัดทำและเสนองบประมาณ	14	22.22
2. การจัดสรรงบประมาณ	13	20.63
3. การตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรายงานการใช้จ่ายเงิน	12	19.05
4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	9	14.29
5. การบริหารการเงิน	6	9.52
6. การบริหารการบัญชี	5	7.94
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4	6.35
รวม	63	100

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัญหาการบริหารงานบุคคล		
1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	10	15.87
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	12	19.05
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	11	17.4
4. วินัยและการรักษาวินัย	13	20.63
5. การออกจากราชการ	17	26.98
รวม	63	100
ปัญหาการบริหารงานบริหารทั่วไป		
1. ดำเนินงานงานธุรการ	10	15.87
2. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป	8	12.70
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	7	11.11
4. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร	11	17.46
5. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน	3	9.52
6. การรับนักเรียน	6	6.35
7. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	2	3.18
8. ประสานงานเกี่ยวกับเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่น	1	1.59
9. การจัดระบบควบคุมภายใน	14	22.22
รวม	63	100

จากตาราง 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษา คือ ไม่มีเอกสารในการศึกษาหาความรู้ สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 30.16 รองลงมา คือ มีงานธุรการประจำมาก คิดเป็นร้อยละ 23.81 ต่ำสุดคือ ขาดข่าวสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 6.35

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการที่เป็น
ปัญหาสูงสุด คือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 36.51 รองลงมาคือการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 22.22 และต่ำสุดคือการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ
4.76

ปัญหาการบริหารงานงบประมาณ ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีความคิดเห็นว่าปัญหาการบริหารงาน
งบประมาณในสถานศึกษาที่เป็นปัญหาสูงสุด คือ ด้านการจัดทำและเสนอขอประมาณ คิดเป็น
ร้อยละ 22.22 รองลงมา คือ ด้านการจัดสรรงบประมาณคิดเป็นร้อยละ 20.63 และต่ำสุด
คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 6.35

ปัญหาการบริหารงานบุคคล ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีความคิดเห็นว่าปัญหาการบริหารงาน
บุคคล ของสถานศึกษาที่เป็นปัญหาสูงสุด คือ การออกจากราชการ คิดเป็นร้อยละ 26.98
รองลงมา คือ ด้านวินัยและการรักษาวินัย คิดเป็นร้อยละ 20.63 และต่ำสุด คือ ด้านการ
วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 15.87

ปัญหาการบริหารงานทั่วไป ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีความคิดเห็นว่าปัญหาการบริหารงาน
ทั่วไป ของสถานศึกษาที่เป็นปัญหา สูงสุด คือ ด้านการจัดระบบควบคุมภายใน คิดเป็นร้อยละ
22.22 รองลงมา คือ ด้านการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร คิดเป็นร้อยละ 17.46 และ
ต่ำสุด คือ ด้านประสานงานเกี่ยวกับเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 1.59

**ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา
สำหรับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2**

คณะผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มาจัดทำหลักสูตรและนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปให้
ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายและความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย
กับเนื้อหากิจกรรมในการฝึกอบรมและการวัดผลประเมินผลปรากฏผลดังตาราง 3

**ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับ
ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา
สำหรับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์
เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ**

ประเด็นการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
1. เนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของบุคลากรทางการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ขอบข่ายของเนื้อหาสาระครอบคลุมต่อ การบริหารงาน ในสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การแบ่งเนื้อหาสาระของคู่มือ	4.40	0.55	มาก
4. การจัดเรียงลำดับของเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
5. วิธีการนำเสนอเนื้อหาสาระ	4.60	0.55	มากที่สุด
6. ความชัดเจนและความสมบูรณ์ของเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
7. การใช้ภาษาสื่อความหมายชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
8. สามารถนำไปใช้เป็นคู่มือในการบริหารงาน ในสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
9. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.40	0.55	มาก
10. คุณค่าของหลักสูตรการอบรมต่อการ บริหารงานในสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.68	0.08	มากที่สุด

จากตาราง 3 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า หลักสูตรการฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา สำหรับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.08)

เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 8 รายการ และระดับมาก 2 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคลากรทางการศึกษา ขอบข่ายของเนื้อหาสาระครอบคลุมต่อการบริหารงานในสถานศึกษา และการจัดเรียงลำดับของเนื้อหา ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาคือ วิธีการนำเสนอเนื้อหาสาระ ความชัดเจนและความสมบูรณ์ของเนื้อหา การใช้ภาษาสื่อความหมายชัดเจน สามารถนำไปใช้เป็นคู่มือในการบริหารงาน ในสถานศึกษา และคุณค่าของหลักสูตรการอบรมต่อการบริหารงานในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแบ่งเนื้อหาสาระของคู่มือ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.55)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา สำหรับบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 โดยเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการทดสอบความรู้ ก่อน - หลังการอบรม ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางการศึกษา ก่อนและหลังการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานในสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

กลุ่มทดลอง	n	\bar{X}	S.D.	t	sig
หลังการทดลอง	65	27.66	5.58	32.14**	.000
ก่อนการทดลอง	65	48.18	3.14		

** p < .01

จากตาราง 4 พบว่า บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีความรู้ด้านการบริหารงานในสถานศึกษา หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา

ข้อความ	n = 65		ระดับความเหมาะสม
	\bar{X}	S.D.	
1. เนื้อหาสาระการอบรมตรงกับความต้องการ	4.68	0.47	มากที่สุด
2. เอกสารประกอบการอบรม มีความถูกต้องเหมาะสม	4.65	0.48	มากที่สุด
3. สถานที่จัดอบรม มีความสะดวก	4.38	0.52	มาก
4. โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการอบรม มีความเหมาะสม	4.45	0.69	มาก
5. ระยะเวลาการอบรม มีความเหมาะสม	4.52	0.59	มากที่สุด
6. วิทยากรบรรยายได้ชัดเจน ตรงประเด็น และเป็นขั้นตอน	4.54	0.47	มากที่สุด
7. ความสามารถของวิทยากรในการจัดกิจกรรมอบรม	4.46	0.48	มากที่สุด
8. ได้รับความรู้และทักษะจากการอบรม	4.38	0.52	มาก
9. การนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน	4.60	0.69	มากที่สุด
10. การอบรมครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	4.63	0.59	มากที่สุด
รวม	4.56	0.17	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการบริหารงานในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.17)

เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 7 รายการ และระดับมาก 3 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาสาระการอบรมตรงกับความต้องการ และได้รับความรู้และทักษะจากการอบรม ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ เอกสารประกอบการอบรม มีความถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานที่จัดอบรม มีความสะดวก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.52)